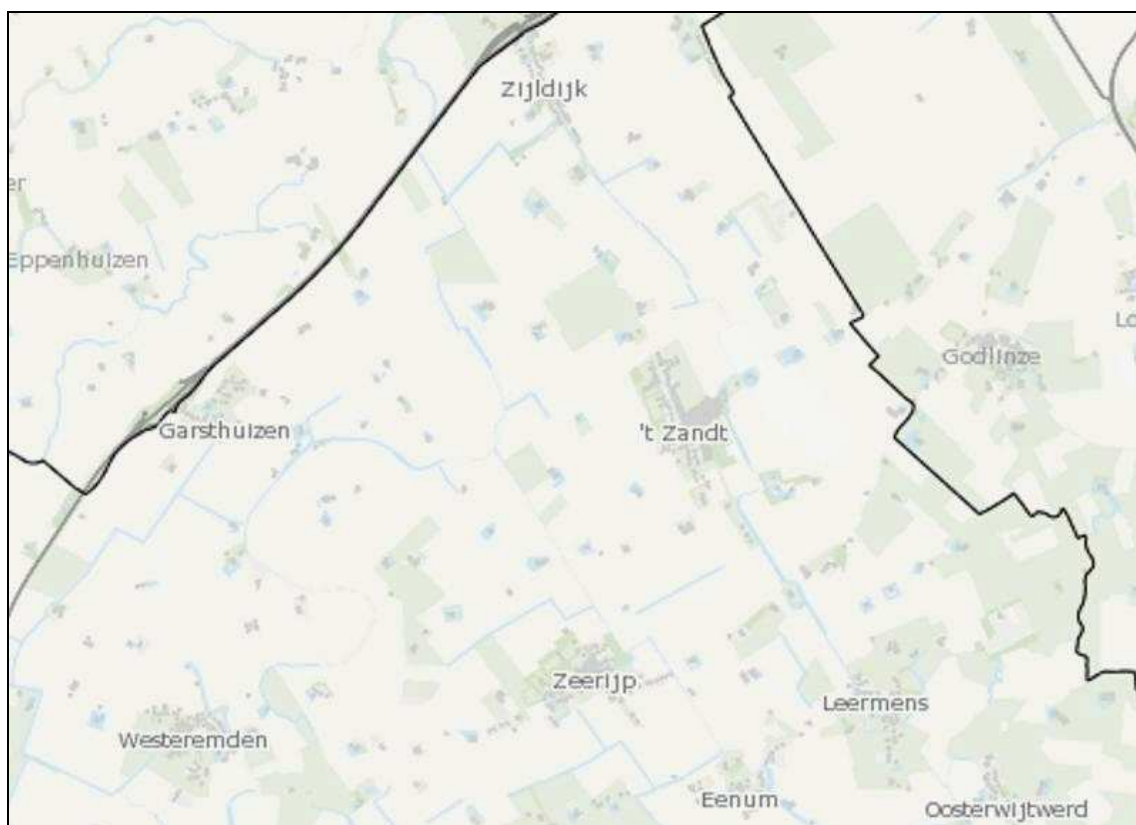

Onderwijs in Loppersum Oost Nu en in de toekomst

**Werkgroep Kleine scholen Loppersum Oost
Schoolbestuur Marenland
Gemeente Loppersum**

December 2013

Inhoudsopgave

<u>Hoofdstuk/paragraaf</u>	<u>Pagina</u>	
1	Inleiding	3
1.1	<i>Aanleiding</i>	3
1.2	<i>Het tripartiete overleg</i>	4
2.	De netwerkschool	5
3.	Huisvesting en financiën	6
3.1	<i>Geschiktheid</i>	6
3.2	<i>Betaalbaarheid</i>	7
4.	Leefbaarheid	10
5.	Fase I 2014-2017	12
6.	Fase II 2017 en verder	13
7.	Conclusie en vervolg	14
7.1	<i>Conclusie</i>	14
7.2	<i>Vervolg</i>	14
8.	Bijlagen	15

1. Inleiding

Hoe houden we in het Oostelijk deel van de gemeente Loppersum kwalitatief, betaalbaar, geschikt onderwijs in stand en houden we tegelijkertijd de dorpen leefbaar. Dat is de uitdaging waar de Werkgroep Klein scholen Loppersum Oost, het schoolbestuur Marenland en de gemeente Loppersum in het afgelopen anderhalf jaar met elkaar aan hebben gewerkt. In paragraaf 1.1 worden de aanleiding van deze notitie en de belangrijkste ijkmomenten in het proces beschreven.

1.1 Aanleiding

In 2010 is door de gemeente en de schoolbesturen Marenland en Noordkwartier opdracht verleend voor het opstellen van een integraal huisvestingsplan (IHP). Het doel van het IHP was om de huisvestingsvoorzieningen van de gemeente Loppersum in kaart te brengen.

Uitgangspunt was het combineren van voorzieningen en een efficiënte inzet van middelen. Aan het eind van het IHP dienden toekomstscenario's te worden beschreven, o.a. rekening houdend met demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, en het aantal en de kwaliteit van gebouwen binnen de gemeente.

In de uitwerking is het IHP veel meer een lange termijn visie document geworden dan een standaard Integraal Huisvestingsplan. De conclusies van het IHP waren dan ook verstrekkend.

Als reactie op het IHP is door de Werkgroep Kleine scholen Loppersum Oost het rapport "Scenario 5, kracht van klein: het wenkend alternatief" opgesteld. Dit rapport is geschreven door ruim veertig betrokken ouders uit Eenum, Leermens, Oosterwijtwerd, Westeremden, 't Zandt en Zeerijp. Het rapport is voortgekomen uit betrokkenheid van de dorpsbewoners met hun kinderen, de dorpsscholen en de dorpen. Zij vertegenwoordigen de dorpen in de volle breedte. De achterbannen zijn georganiseerd via informatieavonden, enquêtes, handtekeningacties, inspreken bij de gemeente en convenanten.

Aan dit rapport hebben accountants, statistici, demografen, organisatiekundigen, inkopers, bouwkundigen, architecten, auteurs, communicatiedeskundigen, ondernemers en onderwijskundigen meegewerkt. Hun kennis hebben zij gratis en voor niets ingebracht. Het rapport Scenario 5 is het resultaat van hun gebundelde kennis en inspanning. De uitkomst van deze rapportage is een alternatief gebaseerd op Onderwijsteams wat volgens de Werkgroep voldoende mogelijkheid biedt om in Loppersum Oost kwalitatief goede en betaalbare scholen in stand te houden.

November 2011 heeft de raad via een motie het college verzocht om het IHP terzijde te leggen en het gesprek tussen Oost en Marenland te faciliteren. Het college van B&W heeft aan deze motie invulling gegeven door in afzonderlijke gesprekken met beide partijen voor te stellen dat partijen, onder leiding van een door de gemeente aan te stellen onafhankelijk voorzitter, met elkaar in gesprek zouden gaan. De heer Jan de Jong is vervolgens aangesteld als onafhankelijk voorzitter.

In genoemde motie heeft de raad ook het college van Burgemeester en wethouders verzocht: 'de bouwstenen en alternatieve plannen zoals ingebracht door werkgroep Oost bespreekbaar te maken bij stichting Marenland en te benadrukken dat stichting Marenland, om draagvlak te creëren, serieus dient in te gaan op het door Oost gepresenteerde rapport. Het zou daarbij wenselijk zijn dat beide partijen weer met elkaar in overleg gaan.'

In het eerste half jaar van 2012 hebben hiervoor verschillende gesprekken plaats gevonden. In een constructieve setting hebben Marenland en de werkgroep Oost met elkaar verschillen en verbindingen onderzocht en besproken. De volgende onderwerpen zijn hierbij besproken: geld, gebouwen, organisatie (harde kant), kwaliteitsbevordering, kostenbesparing, onderwijs, kwaliteit en kleine scholen, leefbaarheid (apart thema), wat is groot- en kleinschaligheid, tegenstelling kleine scholen en kindvoorzieningen, continuïteit en betaalbaarheid, organisatie (zachte kant)

De visie van de gemeente Loppersum op de huisvesting van onderwijs is verwoord in de visie Lopster schoolgebouwen zoals vastgesteld door de gemeenteraad in december 2012. Hierin staat vermeld dat in reactie op de bevolkings- en onderwijsontwikkelingen de gemeente Loppersum voor de huisvesting van onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen wil inzetten op een gebiedsgerichte benadering. Waarbij binnen elk gebied, in overleg met betrokkenen, gewerkt wordt aan een maatwerkoplossing die antwoord geeft op de vraagstukken op het terrein van Kwaliteit, Betaalbaarheid, Geschiktheid en Leefbaarheid.

Een van die gebieden is het oostelijk deel van de gemeente met daarin de scholen Wilgenstee, Abt Emo en Zandplaat. Tot voor kort viel Dieftil hier ook onder, deze school is echter gesloten in de zomer van 2013.

1.2 het tripartiete overleg

In het proces rond de toekomst van het onderwijs in de oosthoek van Loppersum borduurt het tripartiete overleg (schoolbestuur Marenland, gemeente Loppersum, werkgroep Kleine scholen Loppersum Oost) sinds medio 2012 voort op de uitkomst van het proces wat Marenland en de werkgroep Kleine scholen hebben doorlopen met de heer Jan de Jong. Hier is uit naar voren gekomen: *“De leden van werkgroep Oost en de leden van Marenland onderschrijven de conclusie van de financiële werkgroep, dat er voldoende financieel/bedrijfseconomische grond is om de komende anderhalf jaar de tijd te nemen om gezamenlijk (inclusief de gemeente Loppersum) te koersen op een nieuwe situatie in Oost met ingang van 2017. Waarbij het duidelijk is, dat de huidige situatie voor Marenland financieel niet uit kan en de te onderzoeken oplossingen te vinden zijn in renovatie van meerdere scholen, zo mogelijk in combinatie één onderwijsteam, of nieuwbouw van één school, hetzij scholen. Hierbij wordt ook gekeken naar het totaalplaatje. Dus wat zijn de financiële gevolgen van de keuzes voor Marenland, voor de gemeente Loppersum, voor ouders en wat is de impact op de leefbaarheid. Ook wordt onderzocht of het mogelijk is om schoolbestuurlijk en gemeentelijk geld als één budget in te zetten. Bij nieuwbouw is ook de locatie een bespreekpunt.”*

De periode september 2012 tot en met de december 2012 is vooral gebruikt om als drie partijen een gelijke blik te krijgen op kleine scholen, kindvoorzieningen en onderwijsteams. Daarvoor is onder andere op 4 december 2012 een excursie georganiseerd naar een kleine school, scholen met een onderwijsteam en een kindvoorziening. Naast dat deze dag heeft bijgedragen aan het vergroten van de kennis van de verschillende onderwijsvormen heeft deze dag ook bijgedragen aan de goede verhoudingen tussen de 3 partijen. Alle drie de voorbeelden hadden verschillende aspecten die inspireerden en gebruikt kunnen worden in het proces in Oost.

Vervolgens heeft het overleg in het teken gestaan van het uitwerken van scenario's, enerzijds voor de gebouwsituatie en anderzijds voor de mogelijkheden van het formeren van onderwijsteams in het gebied. Door de werkgroep Kleine scholen is de notitie "Samen Sterk in Loppersum Oost" opgesteld ter uitwerking van Scenario 5. Samen met een notitie van het schoolbestuur heeft dit geleid tot de rapportage "Hoezo Klein, netwerkscholen in Marenland" Plannen die gaandeweg dit proces door werkgroepen zijn opgesteld zijn eerst besproken aan de overlegtafel en vervolgens meegenomen in de verdere planvorming.

Het zal niemand ontgaan zijn dat obs Dieftil met ingang van 1 augustus 2013 haar deuren heeft gesloten. De gemeenteraad heeft hier op 24 juni 2013 toe besloten. Dat betekende voor het plan voor Oost dat nog gekeken werd naar een plan voor de resterende 3 scholen Uitgangspunt bleef dat uitgaande van de gemaakte afspraken eind 2013 er vanuit het overleg een concreet plan op tafel ligt.

In deze notitie worden de opbrengsten van het gelopen proces uitgewerkt. Daarna worden twee fasen beschreven, een voor en een na 2017.

2. De netwerkschool

De werkgroep Loppersum Oost heeft bij het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor kwaliteitsvolle kleine basisscholen als verdere uitwerking van Scenario 5 het plan "Samen Sterk in Loppersum Oost" opgesteld. Het plan gaf een korte onderbouwing voor de vorming van netwerkscholen en werkte dit uit voor de scholen in het gebied Loppersum Oost.

De stichting Marenland heeft voor de gehele organisatie en de toekomstige fusiepartner, de stichting Noordkwartier, dit document tot een algemeen toepasbaar document "Hoezo Klein, netwerkscholen in Marenland" uitgewerkt. Beide documenten zijn als bijlage toegevoegd aan deze notitie.

De organisatie van het onderwijs van Stichting Marenland laat zich het best typeren door 'kleinschaligheid in isolement'. Iedere kleine school heeft een klein team. Iedere school heeft een klein budget en ieder klein team wendt alle mogelijke creativiteit aan om zo goed mogelijk onderwijs te geven. En iedere school heeft eigen lesmethodes als Dalton, adaptief onderwijs (BAS) en Teamonderwijs op Maat (TOM), een eigen medezeggenschapsraad, een eigen ouderaad en een eigen directeur. Iedere school is een klein eilandje dat probeert zich zo goed mogelijk staande te houden: kleinschaligheid in isolement.

Het is echter aangetoond in andere gebieden, dat het mogelijk is om te profiteren van samenwerking en om beperkte middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten om kwalitatief goed onderwijs te blijven leveren. Er zijn mogelijkheden om kleinere scholen (echt) onderdeel te maken van een grotere organisatie, zodat door schaalgroottes voordelen behaald kunnen worden.

Bij het werken in onderwijsteams wordt niet langer uitgegaan van schoollocaties, maar vanuit een cluster van locaties, waar één directeur leiding geeft aan één onderwijsteam. Dit komt tegemoet aan de doelstellingen om zoveel mogelijk middelen in te zetten voor onderwijs en onderwijskwaliteit.

Het werken in één onderwijsteam geeft de volgende voordelen:

- Het geeft een impuls – professionalisering – aan de kwaliteit van het management.
- De teams worden groter, dit biedt meer mogelijkheden voor professionalisering, professionele distantie, functiedifferentiatie en specialisatie, samenwerking, sparren en feedback, verdeling van taken en werkdrukreductie.
- Het wordt vanzelfsprekender dat op leerlingenniveau samengewerkt wordt, waardoor aanbod en sociale context voor kinderen groter wordt.
- Efficiëntere en meer effectieve inzet van het beschikbare formatiebudget.
- Efficiëntere en effectievere inzet van de personeelsformatie door clustering van de scholen.

De scholen in Loppersum Oost zijn sterk afhankelijk van de kleine scholen toeslag. Hoe kleiner de school hoe relatief groter het bedrag wat de school ontvangt. Een belangrijke ontwikkeling de komende tijd is de aangekondigde afschaffing van de Kleine scholen toeslag. Duidelijk is dat dit gaat gebeuren. Nog niet duidelijk is wat hier voor in de plaats voor komt en wat de gevolgen daarvan zijn voor de financiering van de scholen.

3. Huisvesting en Financiën

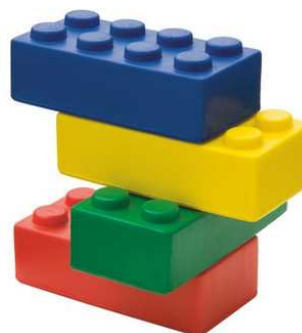
Dit hoofdstuk richt zich op de onderwerpen betaalbaarheid en geschiktheid ten aanzien van de gebouwen situatie nu en in de toekomst en geeft inzicht in de kosten voor schoolbestuur en gemeente.

3.1 Geschiktheid

De meeste schoolgebouwen in de gemeente Loppersum zijn gebouwd in de vorige eeuw en meer dan 70% is zelfs nog van voor de jaren tachtig. Op zich is daar ook niets mis mee: de constructie van een gebouw kan, als zij goed is opgezet, zelfs vele honderden jaren mee maar een gebouw wordt neergezet vanuit de inzichten die op dat moment van toepassing zijn. De ontwikkelingen in het onderwijs zijn de laatste tientallen jaren snel gegaan. Sinds de introductie van de basisschool in 1985 zijn er bijvoorbeeld steeds meer kinderen met speciale zorg in het reguliere onderwijs en dat vraagt om begeleiders en werkplekken. Er zijn computers en digitale schoolborden. Er is tussen schoolse opvang. Al deze ontwikkelingen vragen een aangepaste functionaliteit die niet zomaar even makkelijk gerealiseerd kan worden in elk bestaand gebouw. Ook steeds intensievere samenwerking tussen onderwijs, opvang en peuterspeelzaal vraagt om een andere invulling van gebouwen.

Aandachtspunten bij gebouwen zijn dan ook veelal niet zozeer van bouwkundige aard maar hebben betrekking op functionaliteit, duurzaamheid, binnenklimaat en energieverbruik.

De schoolgebouwen in Oost hebben de volgende bouwjaren: Abt Emo 1981, Zandplaat 1970 en Wilgenstee 1983. In alle drie de scholen is in latere jaren nog geïnvesteerd/bijgebouwd wat tot gevolg heeft dat op alle drie de gebouwen nog een boekwaarde rust. Als gekeken wordt naar de ruimte zitten zowel de Zandplaat als de Abt Emo ruim in hun jasje. De Zandplaat heeft een overcapaciteit van 155 m² en de Abt Emo van 207 m². Bij beide gebouwen wordt dat nu deels opgevangen door de vestiging van een peuterspeelzaal in het gebouw.

De beperkte gebruikersvergoeding die deze peuterspeelzalen betalen biedt echter geen oplossing voor het negatief resultaat voor energie en onderhoud op de gebouwen.

Door de verwachte daling van de leerlingaantallen voor de Abt Emo en de Zandplaat zal de overcapaciteit op de langere termijn alleen maar toenemen. Door de sluiting van Dieftil in Oosterwijtwerd en de daarmee samenhangende stijging van het leerlingaantal zijn er bij de Wilgenstee recent 2 noodlokalen bijgeplaatst.

Op basis van een schouw die uitgevoerd is door de stichting Scholenbouwmeester zijn de schoolgebouwen als volgt te beoordelen:

Onderwerp	Abt Emo	Wilgenstee	Zandplaat
Binnenklimaat	Matig	Matig	Matig
Functionaliteit	Gemiddeld tot matig	Gemiddeld	Gemiddeld tot matig
Bouwkundige staat	Gemiddeld tot matig	Gemiddeld	Matig
Isolatie en verwarming	Gemiddeld tot slecht	Gemiddeld tot goed	Matig tot slecht
Waardering gebruikers	Gemiddeld tot goed	Goed tot zeer goed	Gemiddeld tot goed
Buitenruimte	Goed	Goed	Gemiddeld tot goed
Cultuurhistorisch belang gebouw	Gemiddeld tot matig	Gemiddeld tot matig	Gemiddeld

Geconcludeerd kan worden dat de waardering van de gebruikers van een gebouw niet direct overeen komt met de beoordeling van een gebouw op: binnenklimaat, functionaliteit, bouwkundige staat en isolatie en verwarming. Op deze vier punten scoren de gebouwen matig. De gebruikers beoordelen de gebouwen echter positief, gemiddeld tot goed met een uitschieter tot zeer goed. De buitenruimte bij de scholen in onze gemeente is groot en groen en in redelijke staat van onderhoud. Twee scholen zijn nu en in de toekomst te groot voor het aantal leerlingen. De Wilgenstee kan de krimp van de school opvangen door het op termijn afstoten van de noodlokalen.

3.2 Betaalbaarheid

In het kader van het tripartiet overleg is een werkgroep bezig geweest met het in kaart brengen van de financiële kant van de huisvesting van de scholen in Oost. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van een door de werkgroep Kleine scholen aangeleverd schema.

In het schema is inzichtelijk gemaakt wat de kosten voor de schoolgebouwen zijn in Zeerijp, Westeremden en 't Zandt in de huidige situatie en in volgende 5 scenario's:

- A volledige renovatie 3 locaties, alle drie de huidige locaties worden gerenoveerd. Hierbij wordt uitgegaan van een geschatte kostprijs per m2.
- B Volledige renovatie 2 locaties, twee huidige locaties worden gerenoveerd. Hierbij wordt uitgegaan van een geschatte kostprijs per m2.
- C gedeeltelijke renovatie (duurzaamheid) 3 gebouwen. Hierbij wordt uitgegaan van een geschatte kostprijs per m2 die 50% lager ligt dan die bij A.
- D gedeeltelijke renovatie (duurzaamheid) 2 gebouwen. Hierbij wordt uitgegaan van een geschatte kostprijs per m2 die 50% lager ligt dan die bij B.
- E 1 school nieuwbouw op een centrale locatie

Bij de scenario's waarbij uit wordt gegaan van 2 gebouwen is 1 gebouw ad random buiten beschouwing gelaten. Dit is alleen gedaan voor het inzichtelijk maken van de kosten van de verschillende scenario's en sorteert niet voort op toekomstige keuzes.

Bij de uitwerking van de scenario's is uitgegaan van de meest actuele prognoses op basis van de 1 oktober 2013 telling, de geboorten van de afgelopen 4 jaar en het belangstellingspercentage voor het openbaar onderwijs. Prognoses zijn echter dynamisch en kunnen tussentijds wijzigen.

	2013	2014	2015	2016
Abt Emo	27	25	27	20 ¹
Zandplaat	32	36	45	47 ²
Wilgenstee	88	88	84	73

Voor deze scenario's zijn de volgende kosten in beeld gebracht:

- Het jaarlijkse resultaat van de energiekosten. Dus wat komt de school tekort of houden zij over op kosten energie gekeken naar de werkelijke kosten en de rijksbijdrage.
- Het jaarlijkse resultaat van de onderhoudskosten die voor rekening van het schoolbestuur zijn. Hierbij is het verschil tussen de rijksbijdrage en de jaarlijkse dotatie per school aan de onderhoudsreserve in beeld gebracht.
- De jaarlijkse gemeentelijke gebouwkosten zijnde de jaarlijkse kapitaallasten en jaarlijkse gemiddelde kosten voor groot onderhoud buitenzijde.

Als de getallen 1 en 2 voor het schoolbestuur bij elkaar op worden geteld en samen met getal 3 voor de gemeente in een overzicht worden geplaatst levert dat het volgende op:

Huidige kosten	2013	2017	Scenario C Renovatie 3 50%	2013	2017
Negatief resultaat Schoolbestuur	25.580	22.879	Negatief resultaat Schoolbestuur	20.000	16.738
Kosten gemeente	83.629	78.462	Kosten gemeente	138.550	130.386
Scenario A Renovatie 3	2013	2017	Scenario D Renovatie 2 50%	2013	2017
Negatief resultaat Schoolbestuur	20.000	16.738	Negatief resultaat Schoolbestuur	13.008	10.272
Kosten gemeente	183.623	171.456	Kosten gemeente	93.097	88.030
Scenario B Renovatie 2	2013	2017	Scenario E Nieuwbouw	2013	2017
Negatief resultaat Schoolbestuur	13.008	10.272	Negatief resultaat Schoolbestuur		0
Kosten gemeente	106.285	103.698	Kosten gemeente		97.620

¹ Vanuit Westeremden wordt aangegeven dat op basis van een rondvraag bij (toekomstige) ouders en dorpsgenoten het leerlingaantal in 2016 26 zal bedragen.

² De opleving van de Zandplaat wordt veroorzaakt door een babyboom van 2 jaar in het dorp.

Investerings scenario's

De kosten voor de gemeente in bovenstaand overzicht bestaan voor de scenario's uit de huidige kapitaallasten (m.u.v. E) plus de kapitaallasten van de volgende investering in de gebouwen. Tevens weergegeven de gehanteerde afschrijvingstermijn, rekenrente en normbedrag. Investerings voor 2017 zijn gebaseerd op de 1 oktober telling 2016.

Scenario	Investing	Afschrijving	Rekenrente	Normbedrag investering
A	€ 1.108.500	20 jaar	3.5%	€ 750 per m2
B	€ 701.250	20 jaar	3.5%	€ 750 per m2
C	€ 554.250	20 jaar	3.5%	€ 375 per m2
D	€ 350.625	20 jaar	3.5%	€ 375 per m2
E	€ 1.626.998	40 jaar	3.5%	VNG norm

In de huidige situatie, als er niks gebeurt, heeft het schoolbestuur een jaarlijks negatief resultaat op energie en onderhoud voor de scholen van € 25.580,- in 2013 en € 22.879 in 2017.

De jaarlijkse kosten van kapitaallasten en onderhoud voor de gemeente bedragen in 2013 € 83.629,- en in 2017 € 78.462,-

Bij scenario A, renovatie 3 gebouwen, wordt aangenomen dat door een renovatie de energiekosten voor het schoolbestuur met 50% afnemen. Doordat het aantal gebouwen niet wijzigt en de dotatie aan het onderhoud ook niet is de afname van de kosten voor het schoolbestuur beperkt en komt het negatieve resultaat uit op € 20.000,- in 2013 en €16.738,- in 2017.

De kosten voor de gemeente zijn hoger doordat niet alleen de huidige kapitaallasten in stand blijven maar ook kapitaallasten voor de renovatie van de gebouwen er aan toe wordt gevoegd. Daardoor komen de kosten voor de gemeente in 2013 op € 183.623,- voor 2013 en op € 171.456,- voor 2017. De gemeentelijke kosten vallen bij een renovatie zo hoog uit omdat op de bestaande boekwaarde nog lange tijd afgeschreven moet worden.

Bij scenario B, renovatie 2 gebouwen wordt aangenomen dat door een renovatie de energiekosten voor het schoolbestuur met 50% afnemen. Het negatieve resultaat komt dan uit op uit op € 13.008,- in 2013 en € 10.272,- in 2017.

De kosten voor de gemeente zijn hoger doordat niet alleen de huidige kapitaallasten in stand blijven maar er ook kapitaallasten voor de renovatie van de gebouwen aan toe wordt gevoegd. Daardoor komen de kosten voor de gemeente in 2013 op € 106.285,- voor 2013 en op € 103.698,- voor 2017.

Hierbij moet opgemerkt worden dat de huidige boekwaarde, met behulp van bijvoorbeeld subsidie of opbrengst door verkoop, afgeboekt moet worden zodat de kapitaallasten van dit gebouw vrijvallen.

Bij scenario C worden de 3 gebouwen alleen maar verduurzaamt waardoor de energielasten afnemen. De kosten voor het schoolbestuur zijn dan € 20.000,- in 2013 en € 16.738,- in 2017. De investering van de gemeente valt lager uit dan bij scenario A en dat heeft tot gevolg dat de jaarlijkse kosten in 2013 uit komen op € 138.550,- en voor 2017 op € 130.386,-.

Bij scenario D worden 2 gebouwen alleen maar verduurzaamt waardoor de energielasten afnemen. De kosten voor het schoolbestuur zijn dan gelijk aan die bij scenario B: € 13.008,- in 2013 en € 10.272,- in 2017. De investering van de gemeente valt lager uit dan bij scenario C en dat heeft tot gevolg dat de jaarlijkse kosten in 2013 uit komen op € 93.097,- en voor 2017 op € 88.030,-.

Ook hierbij moet opgemerkt worden dat de huidige boekwaarde, met behulp van bijvoorbeeld subsidie of opbrengst door verkoop, afgeboekt moet worden zodat de kapitaallasten van dit gebouw vrijvallen.

Bij scenario E wordt er vanuit gegaan dat een nieuw te bouwen gebouw zodanig wordt neergezet dat het schoolbestuur voor de rijksbijdrage het gebouw kan exploiteren. Het resultaat voor het schoolbestuur is dan derhalve 0. De kapitaallasten zijn hierbij gebaseerd op het leerlingaantal in 2017 plus de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten voor 1 gebouw. De jaarlijkse kosten voor de gemeente zijn dan € 97.731,- in 2017.

Aandachtspunt bij de scenario's is de boekwaarde van de huidige gebouwen. De verwachting is dat met subsidie en de opbrengst van de verkoop van schoolgebouwen deze boekwaarden volledig afgeboekt kunnen worden. De praktijk zal dit echter uit moeten wijzen.

Bij alle scenario's moet rekening gehouden worden met een verdere afname van het aantal leerlingen door bijvoorbeeld een deel van een gebouw te realiseren als tijdelijke huisvesting of af te stoten. Voornamelijk is er in bovenstaande scenario's geen rekening gehouden met toekomstige (verdere) leegstand in de gebouwen. Omdat de kosten voor huisvesting maar een deel van de kosten van een school betreffen zijn hieruit nog geen conclusies te trekken. De kosten voor personeel en middelen zijn op dit moment nog niet bekend. Deze zijn sterk afhankelijk van de uitkomst van fase I. Meer hierover in hoofdstuk 5.

4. Leefbaarheid

Er is veel discussie over hoe belangrijk een school nu voor het dorp is. Bepaalt de school de leefbaarheid van een dorp? Er zijn ook dorpen zonder school met een goed sociaal klimaat. Dit zijn echter meestal dorpen waar de laatste decennia geen school heeft gestaan. De bevolkingsopbouw is in zulke dorpen ook anders dan in dorpen met een school.

Een school in een dorp draagt bij aan de sociale cohesie. Het is belangrijk voor het dorpsleven dat ouders die bij elkaar in het dorp wonen elkaar leren kennen. Een dorpschool draagt hier in ruime mate aan bij. Mensen staan samen te wachten voor de school, ze ontmoeten elkaar op schoolfeesten en ouderavonden en leren elkaar beter kennen. Maar vooral ook voor de kinderen is het van belang dat er dorpscholen zijn. De samenhang van de school met het dorp brengt kinderen sociaal bewustzijn bij. Het is goed dat ze met kinderen uit het dorp naar school kunnen gaan, in hun vertrouwde omgeving, te voet of met de fiets.

In de rapportage van de Werkgroep Oost "Scenario 5 De kracht van klein: het wenkend alternatief" staat vermeld dat in een aantal dorpen in Loppersum Oost werkgroepen de meningen van de inwoners over de dreigende sluiting van de dorpscholen gepeild hebben. Volgens de rapportage gaven de inwoners van de dorpen in Loppersum Oost aan de kleine scholen als een zeer belangrijke factor voor de leefbaarheid in hun dorpen te ervaren. De school in het dorp wordt

gezien als een middel om krimp te beperken en het weghalen van de school als een versneller

van krimp. Wat is de rol van een school in een dorp? In ieder dorp is dit weer verschillend.

Door de dorpen wordt de rol van de school in de leefbaarheid als volgt verwoord:

- De Abt Emoschool in Westeremden: centrale ontmoetingsplaats voor samenhang in dorp
- De Zandplaat in 't Zandt: de belangrijkste factor van Leefbaarheid
- De Wilgenstee in Zeerijp: pijler van het sociale klimaat

Een belangrijk aspect wat bijdraagt aan de leefbaarheid is ouderbetrokkenheid. Ouders voelen zich betrokken bij een school en zijn bereid om samen met dorpsbewoners veel voor die school te organiseren of voor de school te strijden. Het is dan ook van belang om bij toekomstige keuzes die ouderbetrokkenheid een duidelijk rol te blijven geven. Zowel bij de school zelfs als bij toekomstplannen voor scholen in het gebied.

In de door de raad vastgestelde visie Lopster schoolgebouwen is bij bovenstaande wel een kanttekening geplaatst die onderdeel uit maakt van de afweging: De vraag moet namelijk wel gesteld worden of de verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid in een dorp niet meer is dan een school moet en kan dragen. De kerntaak van een school is tenslotte: houdbaar onderwijs van goede kwaliteit bieden. Daarnaast zijn ook andere factoren dan aanwezigheid van basisonderwijs bepalend voor de leefbaarheid in dorpen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de dorpshuizen die in elk dorp gevestigd zijn.

Aandachtspunt bij het aspect leefbaarheid is ook het vervoer van leerlingen. Centralisatie van voorzieningen betekend ook een toename van het aantal vervoersbewegingen en leid mogelijk tot extra kosten voor ouders. Voor het inzichtelijk maken van deze problematiek wordt een onderzoek uitgevoerd wat begin 2014 gereed is.

5. Fase I 2014-2017

In het tripartiete overleg tussen het bestuur van de Stichting Marenland, de werkgroep Loppersum Oost en de Gemeente Loppersum is afgesproken in het schooljaar 2013-2014 de voorbereidingen te treffen om per 1 augustus 2014 een netwerkschool in Loppersum Oost te starten voor de periode 2014-2017. Hierbij is de notitie "Hoezo Klein, netwerkscholen in Marenland" uitgangspunt voor de plannen. In de notie "Hoezo klein netwerkscholen in Loppersum Oost (bijlage) is uitgewerkt dat de netwerkschool in Oost wordt gevormd door middel van afspraken, die op alle terreinen (bijvoorbeeld schoolleiding, teamontwikkeling, financiën, activiteiten) worden gemaakt.

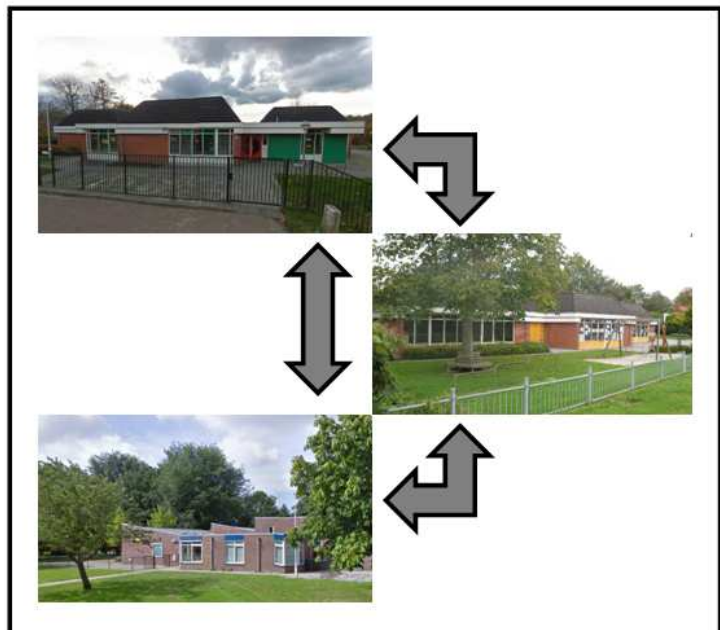
Eerdere notities die zijn opgesteld door de werkgroep Loppersum Oost en de schooldirecteur van De Zandplaat kunnen worden gebruikt bij de voorbereidingen. De startsituatie is veranderd ten opzichte van een jaar geleden. De Diefstal is gesloten en de leerlingaantallen van de overige scholen zijn veranderd. Hierdoor is een te kleine hoeveelheid leerlingen overgebleven voor de vorming van een optimale Netwerkschool. Dat laat onverlet dat gestart wordt met een pilot in Oost die uniek is voor onze Regio. Van deze pilot moet een wervende uitstraling uitgaan (wervingskracht) zodat ouders (weer) vertrouwen krijgen of houden. Het is een pilot voor drie jaar. De intentie is om deze netwerkschool na drie jaar te formaliseren.

Voor de vorming van een volledige netwerkschool is volgens schoolbestuur Marenland een minimale omvang benodigd van zo'n 200 leerlingen. De huidige drie scholen in Oost komen daar niet aan. Een optimale netwerkschool is ook niet mogelijk omdat uit overleg met het ministerie van OC&W is gebleken dat het niet mogelijk is de Wilgenstee de status van een zelfstandige school (een eigen BRIN nummer) te geven. De school blijft daarom voorlopig een nevenvestiging (en onderdeel) van de Beatrixschool. De directeur van de Beatrixschool in Loppersum heeft wel aangegeven mee te willen denken en met de Beatrixschool ook deel te willen nemen aan de vorming van een netwerkschool in Oost. Daarmee zou het leerlingaantal ruim voldoende zijn voor het realiseren van een optimale netwerkschool. De deelname van de Beatrixschool aan dit proces is daarmee een aandachtspunt.

Een duidelijk aandachtspunt bij de uitwerking van fase I is het zoveel mogelijk stroomlijnen van het onderwijsmodel. Op dit moment hebben de scholen verschillende onderwijsmodellen. Zo wordt op de Abt Emo Dalton onderwijs gegeven en wordt bij de Zandplaat gewerkt volgens het TOM model. Het effect van een netwerkschool wordt vergroot als er gewerkt wordt met 1 onderwijsmodel.

Nog onvoldoende helder is wat de vorming van een netwerkschool voor gevolg heeft voor de personeelskosten. Verwacht wordt dat hier een besparing gerealiseerd kan worden op de langere termijn. Dit is onder andere afhankelijk van bestuursbrede keuzes die het

schoolbestuur hiervoor moet maken. Los van de keuzes die in dit document gemaakt worden voor Loppersum Oost is de vorming van netwerkscholen dan ook onderdeel van inhoudelijk afspraken in het bestuurlijke fusieproces tussen Marenland en Noordkwartier.

6. Fase II 2017 en verder

Op dit moment zijn er nog teveel aandachtspunten en onbekendheden om keuzes te maken voor de huisvesting van de scholen in Oost voor na 2017. Met name de uitkomst van de pilot in fase I met de daar uit voort komende uiteindelijke kosten voor personeel en middelen en de afschaffing van de Kleine scholen toeslag zijn van belang om uiteindelijk een businesscase op te kunnen zetten die een volledig inzicht geeft in de kosten voor het onderwijs in Oost. Ook is nog onvoldoende helder of het leerlingaantal op de scholen zal stabiliseren of toch nog verder zal dalen. De geboortes in de komende periode zullen daar beter inzicht in geven.

Als alle gegevens bekend zijn kunnen de eerder genoemde scenario's uitgewerkt worden aan de hand van de volgende 4 criteria uit de visie Lopster schoolgebouwen:

- Kwaliteit
  - Kwaliteit gebouw
  - Borging onderwijskwaliteit
  - Kwetsbaarheid kwaliteit
- Betaalbaarheid
  - Huisvesting
  - Personeel
  - Ouders (vervoers-/ opvangkosten)
- Geschiktheid
  - Bruikbaar gebouw
  - Duurzaam gebouw
  - Passend voor leerlingaantal
- Leefbaarheid.
  - Bijdrage dorpsgemeenschap
  - Aantrekkelijkheid vestigingsklimaat
  - Bereikbaarheid scholen

Scenario	Kwaliteit	Betaalbaarheid	Geschiktheid	Leefbaarheid	Totaal
A					
B					
C					
D					
E					

Op basis hiervan kan een afweging gemaakt worden wat overall de beste keus is voor het onderwijs in Oost en op welke criteria toegegeven moet worden als bepaalde criteria zwaarder worden gewogen.

7. Conclusie en vervolg

7.1 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat partijen in de afgelopen jaren sinds het uitkomen van het IHP veel bereikt hebben. De plannen van de Werkgroep Kleine scholen Loppersum Oost zijn serieus opgepakt en hebben geleid tot een pilot in Oost voor de jaren 2014-2017. Een pilot die de scholen de mogelijkheid biedt om hun toekomstbestendigheid als netwerkschool aan te tonen. Een pilot ook die alle partijen de tijd geeft om alle benodigde informatie te verzamelen om een gedegen besluit te nemen over de toekomst van het onderwijs in Oost vanaf 2017. Het streven van het overleg de afgelopen anderhalf jaar was om nu met een gezamenlijk definitief besluit over de huisvesting van de scholen na 2017 te komen. Gebleken is dat op dit moment dat nog een brug te ver is. Daarom wordt er niet voor gekozen een besluit af te dwingen maar wordt er voor gekozen de ingezette weg van gezamenlijkheid voort te zetten. De pilot biedt de scholen de kans om een alternatief voor de Kindvoorziening in de praktijk te toetsen. **De netwerkschool is daarmee op de kaart gezet.**

7.2. Vervolg

Het is van belang het nu behaalde resultaat te borgen. Daarnaast is het ook van belang dat partijen met elkaar in overleg blijven over de voortgang van de Netwerkschool in Oost en het behandelen van de aandachtspunten die benoemd zijn in deze notitie. Daarom wordt voorgesteld om het ingerichte tripartiete overleg voort te zetten met een lagere frequentie van minimaal viermaal per jaar. Als blijkt dat er tussentijds belangrijke onderwerpen besproken moeten worden kunnen extra overleggen ingepland worden. Op deze wijze wordt ook de ouderbetrokkenheid bij de keuzes over het onderwijs in Loppersum Oost geborgd.

8. Bijlagen

- Samen sterk in Loppersum Oost
- Hoezo klein, Netwerkscholen in Marenland
- Hoezo klein, het scholen netwerk in Loppersum Oost

Plan 'Samen Sterk in Loppersum Oost'

30 mei 2013

Werkgroep Kleine Scholen Loppersum Oost

Inleiding

Bij het tot stand komen van het plan 'Samen Sterk in Loppersum Oost' zijn de volgende overwegingen leidend: garanderen van onderwijskwaliteit, realistische bekostiging, vermindering werkdruk, doorvoeren van professionalisering en behoud van leefbaarheid. Dit plan formuleert een antwoord op de vraag hoe een kwalitatief goede en betaalbare school op dorpschaal kan worden vorm gegeven.³ Het antwoord is, in het kort: door samen sterk te zijn en te werken met één onderwijsteam. Het plan betreft de kleine scholen in het Oosten van de gemeente Loppersum: de Abt Emo School in Westeremden, de Wilgenstee in Zeerijp en de Zandplaat in 't Zandt. Helaas komt dit plan te laat voor de Dieftilschool, omdat deze school inmiddels heeft moeten sluiten.

De organisatie van het onderwijs van Stichting Marenland laat zich het best typeren door 'kleinschaligheid in isolement'. Iedere kleine school heeft een klein team. Iedere school heeft een klein budget en ieder klein team wendt alle mogelijke creativiteit aan om zo goed mogelijk onderwijs te geven. En iedere school heeft eigen lesmethodes als Dalton, adaptief onderwijs (BAS) en Teamonderwijs op Maat (TOM), een eigen medezeggenschapsraad, een eigen ouderraad en een eigen directeur. Iedere school is een klein eilandje dat probeert zich zo goed mogelijk staande te houden: *kleinschaligheid in isolement*. Het is echter aangetoond in andere gebieden, dat het mogelijk is om te profiteren van samenwerking en om beperkte middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten om kwalitatief goed onderwijs te leveren. Er zijn mogelijkheden om kleine scholen echt onderdeel te maken van een grotere organisatie zodat door schaalgroottes voordelen behaald kunnen worden.

Het door ons voorgestelde organisatiemodel van onderwijsteams is door andere besturen al ingevoerd in gebieden zoals in de Marne, Borger-Odoorn, Midden Drenthe en Zuid-West Friesland.⁴ In Midden Drenthe werken bijvoorbeeld drie kleine scholen samen in één onderwijsteam. Bij een bezoek van vertegenwoordigers van de gemeente, de werkgroep en Marenland op 4 december 2012 bleek dat het samen werken, delen van kennis en kunde grote winst oplevert. Parels van deze scholen zijn een laag ziekte verzuim (0-1%), veel arbeidsvreugde en een hoge motivatie en betrokkenheid.

In dit plan wordt concreet ingegaan op het werken in onderwijsteams, de juridische en formele consequenties hiervan en op de implementatie van het plan.

---

3 Dit plan bouwt voort op: Werkgroep Kleine Scholen Loppersum Oost, *Scenario 5. De Kracht van Klein*, oktober 2011

4 Zie b.v. *Ombuigplan Gaerhing. Gaehring werkt in onderwijsteams. Meer met minder*, 22 maart 2012

Waarom één onderwijsteam in Loppersum Oost

Bij het werken in onderwijsteams wordt niet langer uitgegaan van schoollocaties, maar vanuit een cluster van locaties, waar één directeur leiding geeft aan één onderwijsteam. Dit komt tegemoet aan de doelstellingen om zoveel mogelijk middelen in te zetten voor onderwijs en onderwijskwaliteit.

Het werken in één onderwijsteam geeft de volgende voordelen:

1. Het geeft een impuls – professionalisering – aan de kwaliteit van het management.
2. De teams worden groter, dit biedt meer mogelijkheden voor professionalisering, professionele distantie, functiedifferentiatie en specialisatie, samenwerking, sparren en feedback, verdeling van taken en werkdrukreductie.
3. Het wordt vanzelfsprekender dat op leerlingenniveau samengewerkt wordt, waardoor aanbod en sociale context voor kinderen groter wordt.
4. Efficiëntere en meer effectieve inzet van het beschikbare formatiebudget.
5. Efficiëntere en effectievere inzet van de personeelsformatie door clustering van de scholen.

Het werken in een onderwijsteam

Een onderwijsteam is verantwoordelijk voor het verzorgen van excellent basisonderwijs op meerdere locaties onder leiding van een competente, integraal verantwoordelijke schoolleider (directeur). Op elke fysieke schoollocatie is één locatie coördinator aanwezig voor de dagelijkse leiding en als aanspreekpunt voor de ouders en leerkrachten. Schoolteams gaan inhoudelijk en organisatorisch samenwerken. In een onderwijsteam kunnen meerdere specialismen worden ontwikkeld en effectiever worden ingezet. Op het gebied van taal, rekenen, cultuur en zorg kan bijvoorbeeld één coördinator worden aangewezen voor alle deelnemende scholen.⁵

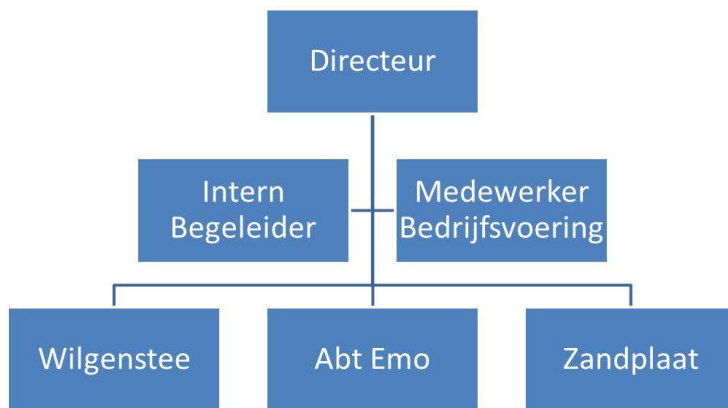
Voor de leerlingen komen er gezamenlijke activiteiten. Er liggen op tal van terreinen mogelijkheden, zoals remedial teaching, ICT, bewegingsonderwijs, vormingsonderwijs, etc. Tot nu ligt het initiatief van deze samenwerking bij de directeuren en hun teams. Deze bottom-up strategie heeft in Loppersum-Oost niet tot voldoende concrete en structurele samenwerking geleid.

Het onderwijsteam zal in gezamenlijkheid besluiten over de te volgen lesmethode. De keuze voor één lesmethode bevordert de professionalisering, mobiliteit, specialisatie en intervisie in het team. Dit is een keuze voor kwaliteit, maar ook zal de aanschaf van één lesmethode voor het onderwijsteam schaalvoordelen brengen bij inkoop en gebruik.

---

5 Zie Kees Parent (Lauwers & Eems) op: www.innovatieimpulsonderwijs.nl.

Organogram onderwijsteam:

De directeur is vrijgesteld van onderwijstaken en stuurt voornamelijk op onderwijskwaliteit het onderwijsteam aan. In dit model zullen directeuren en leerkrachten zo weinig mogelijk administratieve taken uitvoeren. Hiervoor zijn zij te duur én dit frustreert hen. Hiervoor wordt een gespecialiseerde administratieve kracht aan het onderwijsteam toegevoegd. Deze part-time 'medewerker bedrijfsvoering' neemt administratieve, financiële en organisatorische taken op zich. Dit ontlast de leerkrachten en locatieliders ten aanzien van hun administratieve taken en levert een dusdanige werkdrukverlichting dat effectief meer tijd voor onderwijs ontstaat. Op elke locatie heeft één locatiecoördinator de dagelijkse leiding en is aanspreekpunt voor ouders. De intern begeleider (IB-er) is inzetbaar op alle drie locaties.

Formele status

Wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende bekostigingssystematiek maken het niet aantrekkelijk om de samenwerking helemaal door te voeren. Het opheffen van brinnummers (door te fuseren tot één school) geeft fors minder inkomsten. Daarom moet er rekening worden gehouden met het volgende :

- Elke locatie is een volwaardige school, maar gestreefd moet worden naar één afgevaardigde Medezeggenschapsraad voor het onderwijsteam. Wel is een Oudercommissie per schoollocatie wenselijk, waarbij regelmatig gezamenlijk wordt overlegd;
- Een leerling wordt ingeschreven op een schoollocatie;
- De directeur (van het onderwijsteam) is, conform de WPO, directeur van elke locatie;
- Elke locatie houdt zijn brinnummer, daardoor wordt elke school door de inspectie gezien als een afzonderlijke school.
- De tussen- en eindopbrengsten moeten op schoolniveau worden verantwoord.

Implementatie

De verandering naar het werken in een onderwijsteam dient 'in eens' plaats te vinden. Op het moment dat bekend is dat de samenstelling van teams gaat veranderen en dat scholen gaan samenwerken, staat de ontwikkeling op team- en schoolniveau stil. Daarbij heeft de bemensing en indeling van het ene team gevolgen voor directeuren, andere teams, scholen, medewerkers, leerlingen en ouders. Het plan gaat uit van het gebruik van de huidige

schoolgebouwen, inclusief uitbreiding van de Wilgenstee en een modernisering van de gebouwen.

De ombuiging vraagt zorgvuldigheid voor:

- Communicatie met medewerkers, MRen, GMR, ouders, gemeente en gemeenteraad;
- Het vormen van het onderwijsteam, inclusief aanbod cursussen voor de nieuwe directeur en leerkrachten over het functioneren in een onderwijsteam;
- Benoemen van de nieuwe directeur en daarna de medewerker bedrijfsvoering;
- Het in goed overleg met directeuren, die hun huidige functie verliezen, vinden van een passende functie.

De samenwerking en invulling van het concept van onderwijsteams vergt een zorgvuldig proces met een gefaseerde aanpak. Stichting Marenland zal een “Begeleidingsplan” moeten maken, waarin is aangegeven op welke wijze de begeleiding van de reorganisatie naar één onderwijsteam gestalte gaat krijgen. Bij besluit begin 2014 over doorgang van het plan, zal effectuering in het schooljaar 2014-2015 plaatsvinden.

Conclusie

Ten grondslag aan dit plan ligt de vraag op welke wijze er in 't Zandt, Zeerijp en Westeremden kwalitatief goede en betaalbare scholen kunnen worden behouden. Het plan 'Samen Sterk in Loppersum Oost' geeft een verregaande samenwerking tussen de drie scholen in één onderwijsteam als antwoord. Een onderwijsteam zal de directeur en leerkrachten beter in staat stellen zich met kwaliteit van het onderwijs bezig te houden. Tegelijkertijd zullen er besparingen mogelijk zijn door schaalvoordelen en door administratieve last weg te nemen bij de directeur en leerkrachten. Bovendien zullen de drie scholen geleid worden door één directeur. Hierdoor wordt de bekostiging van deze drie scholen eenvoudiger. Maar ook zal onder de integrale leiding van deze directeur één groter team worden gevormd, met alle functioneringsvoordelen van dien en waarin de leerlingen van de drie scholen cognitief en sociaal kunnen gedijen.

Hoezo Klein ? Netwerkscholen in Marenland

1 oktober 2013

Inleiding

De werkgroep Loppersum Oost heeft bij het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor kwaliteitsvolle kleine basisscholen het plan "Samen Sterk in Loppersum Oost" opgesteld. Het plan gaf een korte onderbouwing voor de vorming van netwerkscholen en werkte dit uit voor de vier scholen in het gebied Loppersum Oost.

Aan Petra Janssen, directeur van twee kleine scholen, waaronder een school in Loppersum Oost, is gevraagd dit document om te vormen tot een basisdocument wat toepasbaar is voor alle scholen in het werkgebied van Marenland.

Dit resulteerde in de notitie "Hoezo klein? Samen staan we sterk!".

Petra Janssen koppelde hieraan een verkenning voor mogelijkheden bij alle scholen in Marenland.

Ontwikkelingen in de samenwerking van de scholen en de ontwikkeling van de kindvoorzieningen hebben er voor gezorgd dat beide documenten een actuele versie verdienen waarin beide documenten "Samen Sterk" en "Hoezo klein" zijn gebundeld tot een algemeen document voor de hele organisatie Marenland en de toekomstige partner Noordkwartier.

Voor afzonderlijke netwerken, zoals in Loppersum Oost, zal een uitwerking worden opgesteld.

De werkgroep onderwijs heeft onder regie van de algemene directie dit document "geknipt en geplakt" en bedankt Anke Carter van de werkgroep Loppersum Oost en Petra Janssen voor hun werk.

Loppersum, 1 oktober 2013

Uitgangspunten

Bij het tot stand komen zijn de volgende overwegingen leidend:

- garanderen van onderwijskwaliteit
- realistische bekostiging
- vermindering werkdruk
- doorvoeren van professionalisering
- behoud van kleinere scholen

De organisatie van het onderwijs van Stichting Marenland laat zich het best typeren door 'kleinschaligheid in isolement'. Iedere kleine school heeft een klein team. Iedere school heeft een klein budget en ieder klein team wendt alle mogelijke creativiteit aan om zo goed mogelijk onderwijs te geven. En iedere school heeft eigen lesmethodes als Dalton, adaptief onderwijs (BAS) en Teamonderwijs op Maat (TOM), een eigen medezeggenschapsraad, een eigen ouderraad en een eigen directeur. Iedere school is een klein eilandje dat probeert zich zo goed mogelijk staande te houden: *kleinschaligheid in isolement*.

Het is echter aangetoond in andere gebieden, dat het mogelijk is om te profiteren van samenwerking en om beperkte middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten om kwalitatief goed onderwijs te blijven leveren. Er zijn mogelijkheden om kleinere scholen (echt) onderdeel te maken van een grotere organisatie, zodat door schaalgrootte voordelen behaald kunnen worden.

Het organisatiemodel van onderwijsteams is door andere besturen al ingevoerd in gebieden zoals Noord Groningen (schoolbestuur "Lauwers en Eems"), Midden Drenthe (schoolbestuur "Borger-Odoorn") en Zuidwest Friesland (schoolbestuur "De Gearhing").

Werken met een onderwijsteam

In het onderwijsblad "School!" (magazine voor het openbaar onderwijs, nummer 4 juli 2012) staat een artikel dat heet "Het Friese antwoord op krimp: onderwijsteams". In Zuidwest Friesland heeft het schoolbestuur "De Gearhing" 29 scholen onder zijn beheer. De helft van deze 29 scholen telt minder dan 70 leerlingen en deze scholen liggen in veelal kleine dorpjes binnen vier verschillende gemeenten. Je kan best een vergelijking maken met onze organisatie Marenland, waarvan 28 scholen binnen vijf gemeenten liggen en waar 13 scholen minder dan 70 leerlingen tellen. Het bestuur "De Gearhing" heeft niet gekozen voor sluiting of fusies van kleine scholen, maar wel voor samenwerking tussen deze scholen door gebruik te gaan maken van onderwijsteams. Daarmee bezuinigen zij op het management, terwijl ze de onderwijskwaliteit een impuls kunnen geven.

Kort samengevat houdt het plan in dat er voor de 29 scholen zeven onderwijsteams zijn samengesteld, die bestaan uit een management team en groepsleerkrachten. Het management team bestaat uit een directeur, een adjunct directeur en een manager bedrijfsvoering. Daarnaast wordt het team ondersteund door een administratieve kracht. De directeur houdt zich samen met de adjunct directeur bezig met de kwaliteit van het onderwijs, teamontwikkeling, functioneringsgesprekken, strategie, innovatie en pr. De manager bedrijfsvoering regelt de financiële zaken en het gebouwenonderhoud. Op elke school wordt een LB-leerkracht aangesteld als locatie-coördinator. Elk onderwijsteam verzorgt het onderwijs op drie tot vijf scholen afhankelijk van het leerlingenaantal. Elk onderwijsteam heeft minimaal 220 leerlingen tot maximaal 430 leerlingen. Hieronder volgen twee voorbeelden uit de zeven onderwijsteams van het bestuur "De Gearhing".

Een onderwijsteam bestaande uit drie scholen, 220 leerlingen heeft:

- 1 fte directeur (DB schaal),
- twee dagen een manager bedrijfsvoering,
- twee middagdelen en 1 ochtenddeel een LB-leerkracht locatie coördinator
- twee dagdelen een administratieve kracht
- 1 deeltijd IB'er (LB functie)

Een onderwijsteam bestaande uit drie scholen, 340 leerlingen heeft:

- 1 fte directeur (DB schaal),
- 1 fte adjunct directeur (AB schaal), met o.a. de taak manager bedrijfsvoering
- 1 dag en twee ochtend delen een LB-leerkracht locatie coördinator
- twee dagdelen een administratieve kracht
- 1 deeltijd IB'er (LB functie)

Het werken met een onderwijsteam heeft vergaande gevolgen voor de bestaande directiefuncties. Geen enkele school heeft meer een eigen directeur. Het bestuur van "De Gearhing" heeft ervoor gekozen om al die directiefuncties op te heffen en alle betrokkenen opnieuw te laten solliciteren naar één van de nieuwe functies. In de praktijk kan dit betekenen dat er onrust kan ontstaan onder de directieuren (behoud van je functie), onder leerkrachten en ouders (behoud van je eigen directeur).

Om een beeld te krijgen van het principe van onderwijsteams is het interessant te lezen wat directeur Kees Parent, ("Lauwers en Eems") schrijft op www.innovatieimpulsonderwijs.nl.

Hieronder volgt een citaat van Kees Parent:

"Kleine (dorps)scholen ervaren een toenemende druk op onderwijskwaliteit, professionalisering, leiderschap, werkdruk en bekostiging. Om deze druk het hoofd te bieden, kan het vormen van één onderwijsteam een oplossing zijn. In de benadering van onderwijsteams is de basis van de organisatiestructuur niet meer de afzonderlijke fysieke schoollocatie. Een onderwijsteam is verantwoordelijk voor het verzorgen van excellent basisonderwijs op meerdere fysieke verschillende niveaus, die beschikken over competenties en specialismen die met elkaar competente, integraal verantwoordelijke schoolleider. Op elke fysieke schoollocatie is een locatie coördinator aanwezig voor de dagelijkse leiding en als aanspreekpunt voor de ouders en leerkrachten. Het voordeel van een onderwijsteam is de efficiëntere en effectievere inzet van de personeelsformatie door clustering van de scholen. Daardoor kan bijvoorbeeld op kleine scholen met drie groepen worden gewerkt in plaats van met twee groepen. In een onderwijsteam kunnen meerdere specialismen worden ontwikkeld en effectiever worden ingezet. Op het gebied van taal, rekenen, cultuur en zorg kan bijvoorbeeld één coördinator worden aangewezen voor alle deelnemende scholen".

Bij de uitwerking van het plan om met onderwijsteams te gaan werken is ook gedacht aan de ontwikkeling van de leerkracht. Elke leerkracht maakt deel uit van een onderwijsteam. Het onderwijsteam is verantwoordelijk voor hoogwaardig onderwijs op al hun locaties. Binnen het onderwijsteam kan een leerkracht beter ingezet worden op basis van de eigen kwaliteiten.

De invulling van het onderwijsteam is nog geen uitgewerkt, kant en klaar concept. Dit geeft ruimte aan eigen vorm en inhoud. Een onderwijsteam heeft één eindverantwoordelijke, de directeur. De kern van het team bestaat uit leerkrachten. Elk onderwijsteam heeft in iedere geval een (deeltijd) IB'er. Het onderwijsteam is verantwoordelijk voor het onderwijs en wat daarmee samenhangt, op alle locaties, daarom ligt het voor de hand om een aantal zaken voor leerlingen en ouders gezamenlijk voor alle locaties te organiseren. Daarnaast zijn de praktische aspecten zoals het werken met één budget, één formatie en één begroting ook uitgewerkt. Het mooiste zou zijn als dat helemaal doorgevoerd kan worden: één school op meerdere locaties.

Wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende bekostigingssystematiek maken het niet aantrekkelijk om dit helemaal door te voeren. Het opheffen van brinnummers (door te fuseren tot één school) geeft fors minder inkomsten.

Daarom is bij het vormen van een onderwijsteam rekening gehouden met:

- Elke locatie is een volwaardige school
- Een leerling wordt ingeschreven op een school
- De directeur (van het onderwijsteam) is, conform de WPO, directeur van elke locatie
- Elke locatie houdt zijn brinnummer, daardoor wordt elke school door de inspectie gezien als een afzonderlijke school
- De leerlingen zijn ook op één locatie ingeschreven
- De tussen- en eindopbrengsten moeten nog op schoolniveau verantwoord worden

Het bestuur van "De Gearhing" vindt vervolgens dat je alles volgens een vast plan moet laten verlopen en dat er geen ontslagen mogen gaan vallen. Voor iedereen moet een passende functie worden gevonden binnen een onderwijsteam. In de praktijk kan dit betekenen dat een aantal directeuren een andere functie binnen het onderwijsteam zullen gaan aanvaarden en een aantal zullen het bestuur gaan verlaten om bijvoorbeeld bij een ander schoolbestuur te gaan werken. Binnen "De Gearhing" was er geen sprake van gedwongen ontslagen en hoefde er geen decentraal georganiseerd overleg met de vakcentrales (DGO) plaats te vinden.

De verandering in de managementstructuur biedt de mogelijkheid om voor de komende periode kleinere scholen in stand te houden en tegelijkertijd de afbreukrisico's van de kleine school (financieel; kwaliteit van management en medewerkers en de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen) te minimaliseren.

De keuze voor het werken met onderwijsteams leidde bij het schoolbestuur "De Gearhing" naast een noodzakelijke bezuiniging tot een kwaliteitsverbetering.

Als je iets meer wil lezen over het bestuur "De Gearhing" en hun aanpak dan kan je kijken op de website: www.gearhing.nl en dan het volgende artikel downloaden: Gearhing OMBUIGINGSPLAN.

één onderwijsteam

In dit plan wordt ingegaan op het werken in onderwijsteams, de juridische en formele consequenties hiervan en op de implementatie van het plan.

Bij het werken in onderwijsteams wordt niet langer uitgegaan van schoollocaties, maar vanuit een cluster van locaties, waar één directeur leiding geeft aan één onderwijsteam. Dit komt tegemoet aan de doelstellingen om zoveel mogelijk middelen in te zetten voor onderwijs en onderwijskwaliteit.

Het werken in één onderwijsteam geeft de volgende voordelen:

- Het geeft een impuls – professionalisering – aan de kwaliteit van het management.
- De teams worden groter, dit biedt meer mogelijkheden voor professionalisering, professionele distantie, functiedifferentiatie en specialisatie, samenwerking, sparren en feedback, verdeling van taken en werkdrukreductie.
- Het wordt vanzelfsprekender dat op leerlingenniveau samengewerkt wordt, waardoor aanbod en sociale context voor kinderen groter wordt.
- Efficiëntere en meer effectieve inzet van het beschikbare formatiebudget.
- Efficiëntere en effectievere inzet van de personeelsformatie door clustering van de scholen.

Het werken in een onderwijsteam

Een onderwijsteam is verantwoordelijk voor het verzorgen van excellent basisonderwijs op meerdere locaties onder leiding van een competente, integraal verantwoordelijke schoolleider (directeur). Op elke fysieke schoollocatie is één locatie coördinator aanwezig voor de dagelijkse leiding en als aanspreekpunt voor de ouders en leerkrachten. Schoolteams gaan inhoudelijk en organisatorisch samenwerken. In een onderwijsteam kunnen meerdere specialismen worden ontwikkeld en effectiever worden ingezet.

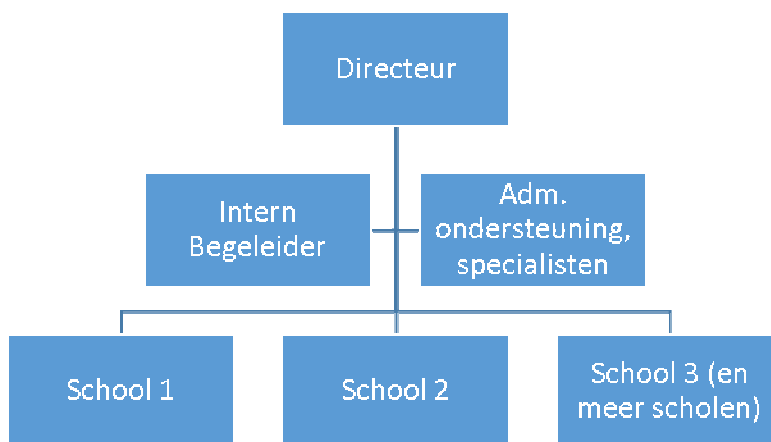

Op het gebied van taal, rekenen, cultuur en zorg kan bijvoorbeeld één coördinator worden aangewezen voor alle deelnemende scholen.

Voor de leerlingen komen er gezamenlijke activiteiten. Er liggen op tal van terreinen mogelijkheden, zoals remedial teaching, ICT, bewegingsonderwijs, vormingsonderwijs, etc. Tot nu ligt het initiatief van deze samenwerking bij de directeuren en hun teams. Deze bottom-up strategie heeft in Loppersum-Oost niet tot voldoende concrete en structurele samenwerking geleid.

Het onderwijsteam zal in gezamenlijkheid besluiten over de te volgen lesmethode. De keuze voor één lesmethode bevordert de professionalisering, mobiliteit, specialisatie en intervisie in het team. Dit is een keuze voor kwaliteit, maar ook zal de aanschaf van één lesmethode voor het onderwijsteam schaalvoordelen brengen bij inkoop en gebruik.

Organogram onderwijsteam:

De directeur is vrijgesteld van onderwijstaken en stuurt voornamelijk op onderwijskwaliteit het onderwijsteam aan. In dit model zullen directeuren en leerkrachten zo weinig mogelijk administratieve taken uitvoeren. Hiervoor zijn zij te duur én dit frustreert hen. Hiervoor wordt een gespecialiseerde administratieve kracht aan het onderwijsteam toegevoegd. Deze parttime medewerker neemt administratieve, financiële en organisatorische taken op zich. Dit ontlast de leerkrachten en locatieleiders ten aanzien van hun administratieve taken en levert een dusdanige werkdrukverlichting dat effectief meer tijd voor onderwijs ontstaat. Op elke locatie heeft één locatiecoördinator de dagelijkse leiding en is aanspreekpunt voor ouders. De intern begeleider (IB-er) en andere specialisten (ICT, bewegingsonderwijs, cultuur) zijn inzetbaar op alle locaties.

Ik mis in het organogram een vakje voor de locatieleiders, want deze vormen een aparte groep binnen de leerkrachten. Zij zullen tevens de inhoud van het onderwijs vorm geven. Er zullen ook aparte directie vergaderingen komen waarin de locatieleiders samen met de directeur de koers van de school uitzetten, bewaken en borgen. De interne begeleider kan hier evt. ook een rol bijspelen.

Formele status

Wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende bekostigingssystematiek maken het niet aantrekkelijk om de samenwerking helemaal door te voeren. Het opheffen van brinnummers (door te fuseren tot één school) geeft fors minder inkomsten. Daarom moet er rekening worden gehouden met het volgende:

- Elke locatie is een volwaardige school, maar gestreefd moet worden naar één afgevaardigde Medezeggenschapsraad voor het onderwijsteam. Wel is een Oudercommissie per schoollocatie wenselijk, waarbij regelmatig gezamenlijk wordt overlegd;
- Een leerling wordt ingeschreven op een schoollocatie;

- De directeur (van het onderwijsteam) is, conform de WPO, directeur van elke locatie;
- Elke locatie houdt zijn brinnummer, daardoor wordt elke school door de inspectie gezien als een afzonderlijke school.
- De tussen- en eindopbrengsten moeten op schoolniveau worden verantwoord.

Implementatie

De verandering naar het werken in een onderwijsteam dient 'in eens' plaats te vinden. Op het moment dat bekend is dat de samenstelling van teams gaat veranderen en dat scholen gaan samenwerken, staat de ontwikkeling op team- en schoolniveau stil. Daarbij heeft de bemensing en indeling van het ene team gevolgen voor directeuren, andere teams, scholen, medewerkers, leerlingen en ouders. Het plan gaat uit van het gebruik van de huidige schoolgebouwen, inclusief uitbreiding van de Wilgenstee en een modernisering van de gebouwen.

De ombuiging vraagt zorgvuldigheid voor:

- Communicatie met medewerkers, MR'en, GMR, ouders, andere belanghebbenden;
- Het vormen van het onderwijsteam, inclusief aanbod cursussen voor de nieuwe directeur en leerkrachten over het functioneren in een onderwijsteam;
- Benoemen van de nieuwe directeur;
- Het in goed overleg met directeuren, die hun huidige functie verliezen, vinden van een passende functie.

De samenwerking en invulling van het concept van onderwijsteams vergt een zorgvuldig proces met een gefaseerde aanpak. Stichting Marenland zal een "Begeleidingsplan" moeten maken, waarin is aangegeven op welke wijze de begeleiding van de reorganisatie naar één onderwijsteam gestalte gaat krijgen.

Op weg naar het netwerk

De vorming van een onderwijsteam moet 'in eens' gebeuren. Toch kan de voorbereiding voor de invoering van zo'n netwerk even tijd in beslag nemen en staan de ontwikkelingen niet stil.

Hoe kunnen de kleinere scholen samenwerken op weg naar het netwerk.

1. Onderwijskundig:

De samenwerking tussen kleine scholen onderling kan op zowel leerling- als leerkrachtniveau bekeken worden.

Leerling niveau: Op een kleine school kan het leerlingenaantal een negatief effect hebben op het onderwijs. Als leerkracht ben je beperkt in je werken met 2 leerlingen in een groep tijdens taal- en/of rekenlessen volgens het Directe Instructie Model en coöperatieve werkvormen. De leerlingen krijgen minder stimulansen van leeftijdgenoten, die mede nodig zijn voor hun cognitieve ontwikkeling. Daarnaast schiet het onderwijs in de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling te kort, want de leerling kan weinig ervaring op doen met andere leeftijdsgenoten. Kijk maar eens naar de gymlessen, dramalessen en/of WO lessen.

Leerkrachtniveau: Door meerdere scholen met elkaar te verbinden kan er gewerkt worden met de talenten van de leerkrachten. Taal- en rekencoördinatoren kunnen deze specialisatie op meerdere scholen begeleiden. Je stimuleert hiermee de ontwikkeling van de leerkrachten en geeft ruimte voor groei van de verschillende teams. Bouwoverleg is zinvol wanneer je meerdere collega's binnen je onderwijsteam hebt.

2. Identiteit, HVO/GVO lessen:

In de gemeente Loppersum bijvoorbeeld heeft de kerkenraad aangegeven dat in het schooljaar 2013-2014 de dominee zijn lessen in drie dorpen mag voortzetten, de andere vier dorpen moeten het zonder GVO lessen gaan doen. Het zou goed zijn als de zeven

dorpen samen met elkaar gaan overleggen hoe zij deze lessen per half/heel schooljaar kunnen verdelen en/of zij zo ook hun HVO leerkracht kunnen gaan uitwisselen. In sommige gevallen zou het zelfs zo kunnen zijn dat er bij een tekort aan leerlingenaantal (bijvoorbeeld 2 leerlingen) het gecombineerd kan worden met een andere school in de buurt. Andere kleine scholen in de andere gemeenten van het nieuwe bestuur Marenland en Noordkwartier kunnen van deze samenwerking gebruik maken.

3. Vakleerkracht gymnastiek en locatie:

In bijvoorbeeld de gemeente Loppersum staan er in vier dorpen volwaardige gymnastiekzalen en in de andere 3 is er niets aanwezig. Op het vervoer van leerlingen naar de gymnastiekzalen kan 12.000 euro bespaard worden als groepen op dezelfde dag samen gymles krijgen van eventueel een vakleerkracht. De besparing kan bijvoorbeeld liggen aan het feit dat de bus langs meerdere locaties kan rijden en minder lang stilstaat zoals nu vaak het geval is. Een vakleerkracht kan op deze manier voor verschillende scholen aan het werk zijn, zodat zijn formatie ook niet op één school hoeft te drukken. Als kleine scholen samen een les afnemen van een vakleerkracht dan delen zij ook samen de formatie. Een vakleerkracht kan ook stagiaires opleiden, die op andere momenten in de week weer bij andere lessen ingezet kunnen worden.

4. Onderwijskwaliteit: de zorg en een Intern Begeleider (IB'er)

Meerdere scholen kunnen werken met een bovenschoolse IB'er. Ook heeft de IB'er zelf ervaren hoe prettig het is om geen verantwoording voor een groep te hebben naast je IB werk. Het is prettig dat de IB'er haar eigen groepsplannen, analyses van de toetsen etc. als voorbeeld kan gebruiken bij haar coaching van teamleden.

5. Financieel:

Door kleine scholen met elkaar te laten samenwerken kan je ook bezuinigen op de financiën. Door het uitwisselen van leermethoden en/of meubilair kan je materialen aan elkaar in bruikleen geven. Op ICT gebied kunnen licenties en/of aanschaf van ondersteunend software voor scholen met kleine aantallen leerlingen gewoon gedeeld worden. Cursusgelden inkopen voor scholen gezamenlijk is goedkoper, want of je nu met 6 teamleden of 20 teamleden begeleiding krijgt de uren blijven hetzelfde. Toneelvoorstellingen en/of andere culturele aangelegenheden kan je vaak tot een bepaald aantal leerlingen inkopen, zodat meerdere kleine scholen daar gemakkelijk gebruik van kunnen maken. Per toerbeurt biedt een school de locatie voor de voorstelling aan, waardoor de scholen allemaal een keer voor leerlingenvervoer moeten zorgen. Busvervoer voor schoolreisjes worden goedkoper als de bus geheel gevuld kan rijden i.p.v. half vol. Het onderwijsondersteunend personeel (OOP) wordt door gezamenlijk in te kopen en te delen, haalbaar. Net zoals het gezamenlijk inkopen en daarna gezamenlijk delen van vakleerkrachten voor muziek, gymnastiek etc.

Voor een ieder die meer wil lezen over samenwerken tussen kleine scholen; je kunt kijken op de website: www.noorderwijs.nl en dan het volgende artikel downloaden "De kracht van samenwerkende scholen: Een kwaliteitsimpuls: 1+ 1 kan 3 zijn" door Sjoerd Sol & Arjette de Pree, adviseurs Noorderwijs.

Samenvatting

1. De vele kleinere scholen in Noordoost Groningen en de daling van het leerlingenaantal zorgen ervoor dat onze organisatie oplossingen moet bedenken om te zorgen voor kwalitatief excellente basisscholen in onze regio.
2. Pedagogisch uitgangspunt is voor onze organisatie de realisatie van kindvoorzieningen.
3. De wijze waarop een kindvoorziening vorm wordt gegeven is maatwerk. Het werken in een netwerk van scholen is een van de mogelijkheden met name geschikt in de regio's waar veel kleinere scholen aanwezig zijn. Voor de regio Loppersum Oost hebben een werkgroep lid en een schooldirecteur voorstellen uitgewerkt, van andere schoolbesturen zijn voorbeelden beschreven.
4. Uitgangspunten zijn:
  - o garanderen van onderwijskwaliteit
  - o realistische bekostiging
  - o vermindering werkdruk
  - o doorvoeren van professionalisering
  - o behoud van kleinere scholen
5. Het werken in een onderwijsteam geeft veel voordelen, maar vraagt ook een forse verandering.
6. Het verdient de voorkeur een onderwijsteam "in een klap" in te voeren.
7. Als de stap naar een onderwijsteam nog niet wordt gemaakt, zijn er voor de kleinere scholen veel mogelijkheden voor samenwerking.

Hoezo Klein ? De Netwerkschool in Loppersum Oost

1 oktober 2013

Inleiding

De werkgroep Loppersum Oost heeft bij het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor kwaliteitsvolle kleine basisscholen het plan "Samen Sterk in Loppersum Oost" opgesteld. Het plan gaf een korte onderbouwing voor de vorming van netwerkscholen en werkte dit uit voor de vier scholen in het gebied Loppersum Oost.

De stichting Marenland heeft voor de gehele organisatie en de toekomstige fusiepartner, de stichting Noordkwartier, dit document tot een algemeen toepasbaar document uitgewerkt.

In het tripartiete overleg tussen het bestuur van de Stichting Marenland, de werkgroep Loppersum Oost en de Gemeente Loppersum is afgesproken in het schooljaar 2013-2014 de voorbereidingen te treffen om per 1 augustus 2014 een netwerkschool in Loppersum Oost te starten. De verantwoording ligt daarvoor bij het schoolbestuur van Marenland.

Deze notitie is een eerste aanzet voor de start van de voorbereidingen.

Loppersum, 1 oktober 2013

1. Overwegingen

1. De notitie "Hoezo Klein, netwerkscholen in Marenland" is uitgangspunt voor de plannen.
2. Eerdere notities opgesteld door Anke Carter (werkgroep Loppersum Oost) en Petra Janssen (schooldirecteur De Zandplaat) kunnen worden gebruikt bij de voorbereidingen.
3. De startsituatie is veranderd ten opzichte van een jaar geleden. De Dieftil is gesloten en de leerlingaantallen van de overige scholen zijn veranderd.
4. De leerlingaantallen en de korte termijnprognoses zijn na de teldatum van 1 oktober 2013.

Abt Emo

Leerlingenaantal	1 oktober 2013	27
Prognose	1 oktober 2014	25
Prognose	1 oktober 2015	27
Prognose	1 oktober 2016	20

Wilgenstee

Leerlingenaantal	1 oktober 2013	88
Prognose	1 oktober 2014	88
Prognose	1 oktober 2015	84
Prognose	1 oktober 2016	73

Zandplaat

Leerlingenaantal	1 oktober 2013	32
Prognose	1 oktober 2014	36
Prognose	1 oktober 2015	45
Prognose	1 oktober 2016	47

5. Voor de huisvesting wordt door het tripartiete overleg eind 2013 een voorstel vastgesteld. Realisatie is gepland in 2017.
6. Overleg met het ministerie van OC&W heeft inzicht gegeven dat het niet mogelijk is de Wilgenstee de status van een zelfstandige school (een eigen BRIN nummer) te geven. De school blijft voorlopig een nevenvestiging (en onderdeel) van de Beatrixschool.
7. De vorming van netwerkscholen is onderdeel van inhoudelijk afspraken in het fusieproces met Noordkwartier. Voorgesteld in het (concept) fusiedocument wordt dit voorstel na 1 augustus 2015 uit te werken, voor die tijd nemen de organisaties hierin geen formeel besluit.

2. Standpunt

- Op 1 augustus 2014 begint een netwerkschool in Loppersum Oost.
- Een "formele" netwerkschool is niet mogelijk.
  - Het bestuur neemt hier geen besluit in
  - De Wilgenstee is en blijft een nevenvestiging van de Beatrixschool en die school maakt geen onderdeel uit van de plannen.
- De netwerkschool wordt voorlopig gevormd voor de periode 2014-2017
  - In afwachting van het gebouwplan
  - Gezien de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen van de scholen
- De netwerkschool wordt, niet optimaal, gevormd door middel van afspraken, die op alle terreinen (bijvoorbeeld schoolleiding, teamontwikkeling, financiën, activiteiten) worden gemaakt.

Petra Jansen, directeur van De Zandplaat, wordt gefaciliteerd de voorbereidingen ter hand te nemen.

- De Netwerkschool wordt gevolgd en halfjaarlijks tussentijds geëvalueerd.
- In het schooljaar 2015-2016 worden plannen verder ontwikkeld voor een formele Netwerkschool.
- Het tripartiete overleg voor het gebied Loppersum Oost wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen.